

Рекомендації щодо проведення занять з малювання з дітьми 4–5 років

(Безкоштовний додаток)

Пропонований комплект для художньо-продуктивної діяльності складається з альбому з малювання для дітей 5-го року життя, набору демонстраційного матеріалу відповідно до тем, визначених в альбомі, та рекомендацій для педагогів.

Рекомендації містять теми для малювання на весь навчальний рік у кількості 36 занять, мету заняття, необхідний матеріал і порядок виконання роботи. Відповідно до програми розвитку дітей 5-го року життя дібрані теми для малювання різними засобами: гуашевими фарбами, олівцями, фломастерами. Передбачено малювання у традиційних і нетрадиційних техніках. На кожному аркуші альбому є відповідний фон (основа) і певні елементи для домальовування або оздоблення.

Завдання з художньо-продуктивної діяльності, запропоновані в альбомі, сприятимуть розвитку дрібної моторики кистей рук дітей, формуванню та закріпленню зображувальних навичок дітей, розширенню їх уявлень про колір і форму, можливості отримання нових кольорів способом змішування фарб різного кольору, формуванню інтересу до художньо-продуктивної діяльності, вихованню естетичного смаку.

Заняття 1

Тема. Жук-сонечко

Мета: вчити дітей зображувати за зразком комаху, розфарбовуючи овал товстим пензликом і домальовуючи дрібні деталі тонким пензликом; закріплювати вміння охайно набирати фарбу; вчити залишати відбитки ватними паличками; розвивати дрібну моторику кистей рук; виховувати любов до природи та інтерес до зображувальної діяльності.

Матеріал: гуашеві фарби, пензлики різної товщини, ватні палички, баночки з водою, серветки, картинка із зображенням жука-сонечка.

Послідовність виконання роботи

Діти зображують жука-сонечка шляхом розфарбовування овала товстим пензликом гуашевою фарбою червоного кольору. Тонким пензликом домальовують дрібні деталі — голову, кінцівки. На крилах жука ставлять цяточки чорною фарбою ватними паличками.

Заняття 2

Тема. М'ячики

Мета: закріплювати знання дітей про геометричні фігури; учити передавати в малюнках особливості круглої форми, обводити круг за допомогою трафарету; формувати вміння бачити різні художні образи в крузі; закріплювати вміння порівнювати об'єкти за величиною; закріплювати навички зафарбовування; розвивати творчу уяву, пам'ять, мислення, зв'язне мовлення; сприяти розвитку естетичного сприйняття; виховувати цікавість до казкових героїв, самостійність, чуйність, акуратність.

Матеріал: різнокольорові олівці; зображення геометричних фігур; трафарети кругів різного розміру (по 4 штуки для кожної дитини); м'яч.

Послідовність виконання роботи

Діти обводять олівцями круги різного розміру за допомогою трафарету для зображення м'ячів різного розміру та кольору (червоного, зеленого, жовтого, синього). Потім прикрашають їх смужками, штрихами, крапочками тощо.

Заняття 3

Тема. Осінні листя

Мета: збагачувати враження дітей від змін у довікллі з настанням осінньої пори року; розвивати емоційну і зорову чутливість, здатність захоплюватися і дивуватися розмаїттю барв у навколишньому світі; формувати вміння створювати композицію, розміщуючи зображення на всій поверхні аркуша; ознайомити з прийомом «друкування» опалими листочками, на які пензликом нанесено фарбу з боку прожилок; вправляти в умінні отримувати фантастичні зображення за допомогою природних форм — листочків; розвивати інтерес до експериментування з фарбою; сприяти розвитку творчої ініціативи; виховувати творче ставлення до роботи, акуратність.

Матеріал: різнокольорові хустинки; паперові листочки; листочки з дерева; гуашеві фарби; пензлі; підставки для пензлів; серветки для просушування пензлів; баночки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти малюють фантастичні осінні таночки — візерунки осіннього листя за допомогою самого листя. Для роботи використовують різноманітне листя, фарбу жовтого, червоного, зеленого й жовтогарячого кольорів, пензлик. На листочок наносять фарбу двох кольорів (наприклад, жовтого й червоного або зеленого й жовтого). Фарба має бути густою. Листок прикладають до аркуша зафарбованим боком. Так повторюють по декілька разів із різними листочками. Розміщують відбитки по всій площині аркуша. До отриманого відбитка домальовують кінчиком пензлика хвостик.

Заняття 4

Тема. Акваріум

Мета: учити дітей зафарбовувати зображення, не виходячи за контур, учити зображувати пензликом та фарбою дрібні деталі та хвилясті вертикальні лінії; формувати уявлення про відтінки кольору та вчити отримувати їх змішуванням кольорової фарби з білою; розвивати дрібну моторику кистей рук, уяву, окомір, відчуття кольору та форми; виховувати бажання турбуватися про тварин.

Матеріал: гуашеві фарби; пензлики; баночки з водою; серветки, зображення риб, акваріума з рибами.

Послідовність виконання роботи

Діти створюють зображення риби в акваріумі та водоростів. Для цього зафарбовують овал, що зображений в акваріумі, товстим пензликом та фарбою, яку обрала діти після розглядання зображення риб. Тонким пензликом діти домальовують рибі плавники та хвіст, а також водорості, зображуючи їх у вигляді хвилястих вертикальних ліній. Око зображують ватною паличкою, залишаючи відбиток.

Заняття 5

Тема. Повітряні кульки

Мета: учити дітей передавати в малюнках особливості круглої та овальної форми, відтворювати колір предмета; закріплювати навички зафарбовування; дати уявлення про отримання інших кольорів завдяки змішуванню фарб; вправляти у проведенні вертикальних ліній олівцем; розвивати творчу уяву, пам'ять, мислення, зв'язне мовлення; сприяти розвитку естетичного сприйняття; виховувати доброзичливе ставлення до однолітків, самостійність, чуйність, акуратність.

Матеріал: олівці; люстерко; гуашеві фарби (червона, жовта, синя); пензлики; баночки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти працюють фарбами та олівцями. Спочатку малюють кульки фарбами: набираючи фарбу на кінчик пензлика, зображують плавну, округлу лінію, замикаючи її в кільце. Розфарбовують кульку всередині. Круглі кульки зображують фарбами червоного і синього кольору, овальну — жовтого. Ниточки до кульок малюють, зображуючи вертикальні хвилясті лінії згори вниз, не відриваючи олівця від аркуша.

Коли кульки готові, діти можуть здійснити чарівне перетворення кульок. Набрати на пензлик жовту фарбу і нанести на червону кульку. Вихователь запитує, якого кольору вона стала. Пропонує додати до жовтої фарби синю. Запитує, якого кольору стала кулька. Потім перетворюють синю кульку — наносять на неї червону фарбу. Вихователь запитує, якого кольору стала кулька.

Заняття 6

Тема. Прапорці

Мета: продовжувати навчати дітей малювати предмети трикутної та прямокутної форми; уточнити уявлення про геометричні фігури; викликати інтерес до зображення прапорців різної форми за своїм задумом (прямокутних, квадратних, трикутних, напівкруглих); розвивати відчуття форми і кольору, творчу уяву, пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності, охайності; виховувати цікавість до занять з малювання, бажання малювати олівцями; виховувати інтерес до фізичної культури.

Матеріал: кольорові олівці; різнокольорові прапорці.

Послідовність виконання роботи

Діти обирають, прапорець якої форми вони зображуватимуть. Малюють паличку, щоб можна було тримати прапорець у руці. Для цього проводять вертикальну лінію ближче до лівого краю аркуша (дітям-лівшам слід намалювати паличку праворуч). Малюють полотнище прапорця, яке потім ретельно розфарбовують, прикрашають за бажанням.

Вихователь під час малювання перевіряє, чи правильно діти тримають олівці; закріплює знання кольору, форми.

Заняття 7

Тема. Осінні гостинці

Мета: закріплювати знання дітей про овочі, фрукти, їх користь для здоров'я людини; розвивати вміння об'єднувати предмети за спільною ознакою; формувати

вміння співвідносити навколишні предмети з геометричними формами; вправляти в малюванні круглих і трикутних форм; формувати уявлення про різноманітність кольорів; учити працювати пензликом і доглядати його; розвивати увагу, пам'ять, наочне мислення, зв'язне мовлення; сприяти розвитку естетичного сприйняття; виховувати доброзичливість, самостійність, чуйність, допитливість, дбайливе ставлення до навколишнього середовища.

Матеріал: муляжі або свіжі фрукти й овочі; яблука та морква для частування; геометричні фігури з картону — овал, круг, трикутник, квадрат (роздавальний матеріал); гуашеві фарби; пензлики; баночки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти малюють стигле яблуко. Використовують за бажанням фарбу червоного, зеленого або жовтого кольору. Набирають фарбу на кінчик пензлика і малюють на лівій частині аркуша круг, адже яблуко подібне до геометричної фігури круг. Пензлик слід вести тільки за ворсом. Зафарбовують коловими рухами всередині контура.

Після того як намалювали яблуко, можна домалювати хвостик — коротку тонку лінію коричневою фарбою і листочок — зеленою фарбою.

Праворуч на аркуші діти зображують морквину. Набирають помаранчеву фарбу, малюють вгорі коротку вигнуту лінію, а далі — довгі прямі лінії вниз, що збігаються в одному куті. Обережно зафарбовують морквину. Також морквині домальовують зелений чубчик — проводять вгору від морквини декілька коротких прямих ліній.

Заняття 8

Тема. Килимок для ляльки

Мета: формувати уявлення про поняття «декор»; вправляти в умінні розташовувати елементи декору у прямокутнику, орієнтуватися на аркуші паперу; учити малювати трипелюсткову та восьмипелюсткову квітку мазками способом прикладання пензлика ворсом догори; розвивати відчуття кольору, форми, ритму; розвивати творчу увагу, асоціативну пам'ять, наочне мислення; ознайомити з професією художника по тканині; сприяти розвитку самостійності, охайності; збагачувати індивідуальний художньо-естетичний досвід кожної дитини; виховувати естетичне сприйняття, цікавість до народної творчості, чуйність, повагу до праці килимаря.

Матеріал: зразки малюнків декоративного мистецтва; гуашеві фарби; пензлики; баночки з водою; серветки; ватні палички.

Послідовність виконання роботи

У середині килимка діти малюють квітку з восьми пелюсток у спосіб прикладання пензлика ворсом догори. (Червоним кольором або за вибором дитини.) По кутах малюють квіти з трьох пелюсток. По краю килимка у такий самий спосіб роблять мазки зеленою фарбою — листочки (внизу та вгорі — горизонтальні, збоку — вертикальні). Патичком (ватною паличкою) ставлять крапки в середині кожної квітки (жовтим кольором).

Заняття 9

Тема. Кетяг горобини

Мета: учити дітей створювати в малюнку композицію з 2–3 елементів різної

форми — ягідки, листя; учити поєднувати різні техніки виконання малюнка: у ритмічному малюванні мазків пензлем — листочки, цяточки пальчиком (або ватною паличкою) — ягідки; формувати вміння передавати через малюнок особливості осінньої пори — дозрілі ягідки горобини, жовтий і жовтогарячий колір осіннього листя горобини; вправляти в техніці малювання гуашевими фарбами; розвивати індивідуальні творчі здібності, відчуття кольору, форми й композиції; виховувати цікавість до відбиття в малюнках своїх вражень від спостереження природи.

Матеріал: кетяг горобини (або малюнок); пензлики; пачки (ватні палички); гуашеві фарби червоного, жовтого та жовтогарячого кольору; серветки; баночки з водою.

Послідовність виконання роботи

Спочатку діти малюють основу для листочка — черешок — тонку лінію. Потім малюють листя горобини. Щоб намалювати листочки пензликом, прикладають пензлик усім ворсом, ритмічно залишаючи мазки-відбитки поряд декілька разів, щоб було схоже на листочки горобини.

Потім зображують ягідки. Обирають червону фарбу. Умочують пальчик у фарбу, потім ставлять відбиток на папері.

Заняття 10

Тема. Осіннє дерево

Мета: закріплювати знання дітей про осінні зміни у природі; формувати вміння малювати у стилі «пальчикового живопису»; розвивати вміння правильно добирати фарби теплих тонів для виконання роботи; учити малювати дерева, використовуючи всю поверхню аркуша паперу; вправляти дітей у малюванні товстих і тонких ліній (вертикальні, горизонтальні); розвивати відчуття кольору, форми, ритму; розвивати творчу уяву, асоціативну пам'ять, наочне мислення; сприяти розвитку самостійності, охайності; збагачувати індивідуальний художньо-естетичний досвід кожної дитини; виховувати естетичне сприйняття рідної природи, дбайливе ставлення до неї.

Матеріал: малюнок із зображенням осіннього лісу; гуашеві фарби; пензлики; серветки для витирання пензлів і рук; баночки з водою.

Послідовність виконання роботи

Спочатку діти малюють стовбур дерева коричневою фарбою: спочатку він широкий, товстий, а далі лінія тоншає.

Потім набирають на подушечку вказівного пальця приготовану в палітрі червону фарбу і ставлять відбитки, намагаючись відтворити круглу крону дерева. Іншим пальчиком набирають жовту фарбу і ставлять відбитки у проміжках між червоними цяточками. Витирають пальці серветкою. Аналогічно роблять пальчиками відбитки зеленого та помаранчевого кольору. Отримують заповнений різнобарвний круг — це крона дерева.

Унизу малюють пензликом пряму лінію — землю, використовуючи чорну або коричневу фарбу.

Потім на пальчик набирають фарбу жовтого або червоного кольору, притискають до аркуша біля зображення стовбура дерева внизу. Отримані відбитки — це листочки, що вже впали на землю.

Заняття 11

Тема. За мотивами казки «Миша й горобчик»

Мета: учити дітей малювати прості сюжети за мотивами казок; підвести до узагальненого способу зображення різних тварин (миші й горобця) на основі двох овалів різного розміру (тулуб і голова); розвивати здібності до формоутворення; вправляти в техніці малювання гуашевими фарбами; розвивати творчі здібності, відчуття кольору, форми й композиції; закріплювати знання дітей про збирання врожаю на ланах; виховувати повагу до праці хлібороба, інтерес до казок, самостійність, чуйність.

Матеріал: житні зернятка; гуашеві фарби; пензлики; серветки; патички.

Послідовність виконання роботи

Спочатку діти зображують мишку. Малюють овал — тулуб разом із головою, потім домальовують два круглих вушка, тоненький довгий хвостик, чотири лапки й носик. Малюють цяточки — очі, ротик, невеликі вусики.

Горобця зображують так: малюють овал — голова і тулуб, до якого домальовують дві ніжки, два крильця, хвіст. Потім малюють дрібні деталі — дзьобик та очі. Потім на травичці патичком малюють зернятка.

Заняття 12

Тема. Хатинка для казкових героїв

Мета: формувати вміння зображувати хатинку, малюючи горизонтальні лінії; розвивати відчуття кольору, форми; закріплювати правила безпеки вдома; розвивати творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності, охайності; збагачувати індивідуальний художньо-естетичний досвід кожної дитини; виховувати повагу до професії будівельника, самостійність, почуття радості від творчої роботи, чуйність.

Матеріал: ілюстрації до казок («Троє поросят» та інші); гуашеві фарби; пензлики; баночки з водою; серветки; зразки домівок.

Послідовність виконання роботи

Діти з'ясовують, з яких геометричних фігур можна скласти зображення хатинки, якої форми вікна і двері можна намалювати. Пензликом і фарбою проводять горизонтальну лінію внизу аркуша посередині. Над нею малюють ще одну тощо, поки не утвориться квадрат. Над квадратом малюють трикутник — це дах хатинки. Беруть фарбу іншого кольору і малюють двері у формі прямокутника, віконце — у формі квадрата на стіні, вікно — у формі круга на даху.

Заняття 13

Тема. Хустинки й рушники

Мета: формувати розуміння правильного ставлення до здоров'я; закріплювати знання про предмети особистої гігієни; закріплювати вміння малювати предмети квадратної та прямокутної форми (хустинки й рушнички); викликати інтерес до прикрашання намальованих предметів візерунком зі знайомих елементів — смужками, цяточками, листячком, квітами; розвивати відчуття кольору, форми, ритму, творчу уяву, асоціативну пам'ять, наочно-образне мислення; сприяти розвитку самостійності, охайності; виховувати санітарну культуру та бажання бути здоровими.

Матеріал: носові хустинки; рушнички; кольорові олівці; пензлики; ватні палички; гуашеві фарби; баночки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем з'ясовують, що вони малюватимуть за допомогою пензлика, фарби і олівця. Обговорюють, до яких геометричних фігур подібні носова хустинка і рушник. Кладуть аркуш паперу горизонтально. Спочатку малюють угорі олівцем мотузочку для білизни. Олівцем малюють квадратні хустинки та прямокутні рушники — вони висять на мотузці.

Діти прикрашають фарбами білизну візерунками за своїм бажанням — лініями, цяточками, кругами, квітами. Цяточки можна намалювати за допомогою ватних паличок.

Заняття 14

Тема. Лісові красуні

Мета: збагачувати знання дітей про довкілля (взимку всі дерева без листя, зелені лише ялини і сосни; сніг укриває все навколо); учти передавати в малюнках враження від побаченого — природні зимові явища (засніжені дерева — лісові красуні-ялинки); навчати прийомів малювання пензлем предметів (стовбури та гілки ялин), що складаються з прямих ліній; закріплювати назву фарби (біла, зелена, коричнева); учти правильно тримати пензлик, користуватися різними кольорами фарб, водою, серветкою; ознайомити з технікою малювання — «набивання» снігу пензликами для клею; вправляти в умінні з'єднувати різні кольорові плями; розвивати вміння розміщувати зображення на всій площині аркуша, створювати сюжетний малюнок; розвивати пізнавальну активність; сприяти розвитку самостійності, охайності, зосередженості; виховувати цікавість до занять з малювання, бажання малювати, естетичне сприйняття навколишнього світу.

Матеріал: малюнки із зображенням зимового лісу, зокрема ялин (звичайних і під снігом); фарби; пензлі — для малювання та для клею; серветки; баночки з водою.

Послідовність виконання роботи

Діти проводять від нижнього краю аркуша, відступивши від краю, ліворуч угору пряму довгу лінію коричневого кольору — це стовбур великої ялинки. Потім проводять від нижнього краю аркуша, відступивши від краю, праворуч угору пряму коротку лінію коричневого кольору — це стовбур маленької ялинки. Набирають фарбу зеленого кольору й вільними рухами ліворуч і праворуч від стовбура малюють гілки на великій та малій ялинці.

Після того, як робота просохла, на всьому малюнку і на гілках ялин пензликами для клею фарбою білого кольору малюють сніг (прийомам «набивання» — вертикально ставлячи рівно пензлик для клею до паперу).

Заняття 15

Тема. Рукавички

Мета: викликати в дітей інтерес до зображення й оформлення «рукавичок» за своїми долоньками — правою й лівою; формувати точні графічні вміння — охайно й упевнено обводити кисть руки, утримуючи олівець біля руки і не відриваючи його

від паперу; учити бачити залежність декору від форми виробу, самостійно створювати орнамент — за уявленням чи задумом; дати уявлення про симетрію парних предметів; розвивати відчуття кольору, форми, ритму, композиції; закріплювати знання про зимовий одяг; розвивати спостережливість, творчу уяву, асоціативну пам'ять, наочне мислення; виховувати самостійність, охайність, турботу про своє здоров'я.

Матеріал: кольорові олівці й фломастери; картинки зі зразками орнаментів на одязі; рукавичка.

Послідовність виконання роботи

Вихователь показує дітям декілька пар рукавичок, оздоблених різними орнаментами, звертає увагу на те, що в кожній парі візерунок повторюється.

Діти кладуть ліву руку на аркуш паперу — ліворуч, щоб залишилося місце для другої рукавички; пальці притиснуті один до одного. Беруть кольоровий олівець і обводять свою долоньку, ніде не зупиняючись і щільно притискаючи олівець до руки. Так само малюють другу рукавичку: праву руку кладуть на аркуш паперу праворуч і обводять олівцем. Рукавички можна прикрасити як рослинними, так і геометричними візерунками.

Заняття 16

Тема. Ялинкові іграшки

Мета: навчати дітей прийомів малювання ялинкових прикрас олівцями (фломастерами), візерунків на них, що складаються з прямих і хвилястих, довгих і коротких ліній; закріплювати назви кольорів, форм, уміння правильно тримати олівець (фломастер); розвивати дрібну моторику, творчу ініціативу, пізнавальну активність, бажання поєднувати процес малювання з грою; сприяти розвитку самостійності, охайності, зосередженості; виховувати цікавість до занять з малювання, бажання малювати.

Матеріал: штучна ялинка; зразки ялинкових прикрас; шаблони ялинкових прикрас; олівці та фломастери.

Послідовність виконання роботи

Діти розглядають зразки новорічних прикрас, розповідають, що вони можуть намалювати, придумують різні варіанти. Обирають паперові шаблони новорічних прикрас, прикрашають візерунками, розмальовують, штрихують. Під час малювання вихователь перевіряє, чи правильно вони тримають олівці або фломастери, закріплює знання кольорів, форми.

Заняття 17

Тема. Веселий сніговик

Мета: учити дітей малювати сніговиків у шапочках і шарфиках; показати прийоми декоративного оздоблення комплектів зимового одягу; розвивати окомір, відчуття кольору, форми і пропорцій; закріплювати знання про зимові розваги; розвивати творчу уяву, пам'ять, наочне мислення; сприяти розвитку самостійності, охайності; збагачувати індивідуальний художньо-естетичний досвід кожної дитини; виховувати естетичне сприйняття рідної природи, упевненість, ініціативність, дружелюбність, інтерес до експериментування.

Матеріал: гуашеві фарби; пензлі; баночки з водою; серветки; зразки малюнків за темою.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зразки малюнків сніговиків. Визначають, якого кольору потрібно взяти аркуші паперу, щоб сніговичків було видно (темно-блакитний, бузковий, фіолетовий тощо). Обговорюють, як розміщувати аркуш паперу (вертикально).

Починають малювати сніговика з найбільшого круга. Сніговик може бути зіплений із двох або трьох грудок снігу, тому й малювати можна два чи три круги. «Надягають» на сніговичка шапку та шарфик одного кольору, щоб утворився комплект одягу. На шапці та шарфику можна намалювати китички чи бахрому, візерунки. Потім беруть тоненький пензлик і кінчиком ворсу домальовують дрібні деталі — очі, ніс-морквинку, рот, мітлу.

Заняття 18

Тема. Зимовий пейзаж

Мета: формувати вміння через малюнок передавати характерні ознаки зими; поглиблювати знання про явища природи — снігопад; розвивати вміння заповнювати малюнком усю площину аркуша; навчати малювати лінії пензликом, прикладаючи весь ворс догори та ведучи лінії в певному напрямку — зображення дерев і кущів, снігового покрову; розвивати пізнавальну активність, бажання поєднувати процес малювання з грою; сприяти розвитку самостійності, охайності, зосередженості; виховувати цікавість до занять з малювання, бажання малювати.

Матеріал: фарби; пензлики; серветки; ватні палички.

Послідовність виконання роботи

Спочатку діти зображують стовбури дерев товстим пензликом, прикладаючи всім ворсом та проводячи лінію знизу вгору один або кілька разів. Потім тонким пензликом зображують гілки дерева, проводячи лінії від стовбура в обидва боки. Сухим пензликом із жорстким ворсом набирають білу фарбу та зображують сніг на деревах. Сніг, що падає, зображують ватними паличками.

Заняття 19

Тема. Зайчик-пухнастик

Мета: підвести дітей до узагальненого способу зображення різних тварин (зайчика) на основі двох овалів різного розміру (тулуб і голова); розвивати здібності до формоутворення; вправляти в техніці малювання гуашевими фарбами; розвивати творчі здібності, відчуття кольору, форми й композиції; виховувати самостійність, чуйність, доброзичливе ставлення до тварин.

Матеріал: гуашеві фарби; пензлики; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти малюють великий овал — тулуб, менший — голову. Домальовують два довгих овальних вухка, кругленький куций маленький хвостик і лапки. Потім малюють очі, ротик, носик, невеликі вусики.

Заняття 20

Тема. Морозяні візерунки

Мета: учити дітей малювати морозяні візерунки в стилі мереживоплетіння; створити умови для експериментування з фарбами для отримання різних відтінків блакитного кольору; розширювати й урізноманітнити образний ряд — створити малюнок із вільним, творчим застосуванням різних декоративних елементів (крапка, коло, листок, пелюстка, трилисник, хвиляста лінія, пряма лінія); удосконалювати техніку малювання кінчиком пензля; розвивати відчуття кольору, форми, ритму, композиції; закріплювати знання дітей про зміни в природі, що відбуваються з настанням зими; розвивати спостережливість, творчу уяву, асоціативну пам'ять, наочне мислення; виховувати самостійність, охайність, інтерес до явищ рідної природи.

Матеріал: ілюстрація «Зима»; гуашеві фарби білого та синього кольору; палітра; тонкі пензлі; баночки з водою; серветки; іграшкова сніжинка; приклади мереживних виробів; приклади композицій «Морозяні візерунки».

Послідовність виконання роботи

Вихователь пропонує дітям розглянути мереживні вироби, порівняти морозяні візерунки з химерним переплетінням ниток у мереживах, розглянути варіативні композиції «Морозяні візерунки», порівняти та описати їх. Вихователь і діти з'ясовують, який колір фарби використаний у візерунках, як можна отримати такі відтінки блакитного кольору. (Необхідно змішати на палітрі білу фарбу із синьою.) Діти розглядають, які основні елементи візерунка зображені. (Крапка, коло, листок, пелюстка, трилисник, хвиляста лінія, пряма лінія.)

Вихователь показує, як намалювати ці елементи; звертає увагу дітей на те, що малювати кола слід кінчиком пензлика, пензлик вести за ворсом; крапочки зображують пальчиком і патичком. Вихователь роз'яснює, що візерунки слід малювати по всій площині аркуша.

Заняття 21

Тема. Сніжинка

Мета: формувати вміння малювати різноманітні лінії, використовуючи графічний матеріал (крейду); ознайомити з властивостями цього матеріалу; вправляти в умінні зображувати симетричний малюнок, заповнювати всю площину аркуша; розвивати відчуття ритму, зорову пам'ять, образне мислення, моторику рук, окомір; виховувати інтерес до графічного виду образотворчого мистецтва.

Матеріал: малюнки із зображенням зимових явищ природи; фарба, пензлик.

Послідовність виконання роботи

Діти ставлять крапку посередині аркуша. Проводять промінці від центра в різні боки (8 ліній). Під час малювання слід притримувати й повертати аркуш.

Кожен промінець діти прикрашають.

Заняття 22

Тема. Казковий будиночок

Мета: формувати вміння дітей малювати казковий будинок, використовуючи різноманітні засоби і прийоми малювання; розвивати відчуття кольору, форми;

закріплювати правила безпеки вдома; розвивати творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності, охайності; збагачувати індивідуальний художньо-естетичний досвід кожної дитини; виховувати повагу до професії будівельника, самостійність, почуття радості від творчої роботи, чуйність.

Матеріал: ілюстрації до казок; кольорові воскові олівці; зразки домівок тварин, казкових будинків.

Послідовність виконання роботи

Діти розглядають, як можуть виглядати казкові будиночки для героїв казок, з яких частин можна скласти зображення будинку, якої форми можуть бути вікна, двері. Обговорюють, якими елементами можна прикрасити казкові будиночки, щоб усі знали, що це будиночок Зайчика, Лисички, Півника. Добирають кольори для будиночка, малюють будинок із різних геометричних фігур, прикрашають його.

Заняття 23

Тема. Подарунок для ляльок

Мета: формувати уявлення дітей про орнамент; вправляти в умінні розташовувати декоративні елементи на готовій формі (прямокутнику), орієнтуватися на площині аркуша паперу; учити малювати хвилясту лінію, закріплювати вміння залишати відбитки ворсом пензлика та пальчиком; розвивати відчуття кольору, форми, ритму, творчу уяву, асоціативну пам'ять, наочне мислення; ознайомити з професією художника по тканині; сприяти розвитку самостійності, охайності; збагачувати індивідуальний художньо-естетичний досвід; виховувати естетичне сприйняття, цікавість до народної творчості, чуйність, повагу до праці килимаря.

Матеріал: зразки малюнків скатертин з українським орнаментом; гуашеві фарби; пензлики; баночки з водою; серветки; ватні палички.

Послідовність виконання роботи

Вздовж верхнього та нижнього краю діти проводять тонким пензликом хвилясту лінію жовтою фарбою (або іншого кольору на вибір дитини), пальчиками ставлять вздовж хвилястої лінії відбитки червоного кольору — ягоди, а пензликом залишають відбитки ворсу зеленою фарбою, прикладаючи ворс до хвилястої лінії — листочки.

Заняття 24

Тема. Чайний посуд

Мета: збагачувати враження дітей від образотворчої діяльності; формувати вміння прикрашати виріб готової форми; закріплювати вміння змішувати фарби для отримання відтінку, зображувати хвилясту лінію та залишати відбитки пальчиком і ватною паличкою; активізувати творчу ініціативу; закріплювати вміння користуватися приладдям для малювання фарбами; виховувати охайність під час виконання роботи, викликати емоційний відгук на свою роботу.

Матеріал: фарби синього та білого кольору; пензлі; ватні палички; баночки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти прикрашають зображення чайного посуду — чашки та блюдця. По краю посуду проводять лінію тонким пензликом та зображують великі крапочки, залишаючи відбитки пальчиками, а менші — ватними паличками.

Заняття 25

Тема. Яскраві квіточки

Мета: збагачувати враження дітей від образотворчої діяльності, поєднуючи її з музикою та художнім словом; формувати вміння виконувати малюнок у нетрадиційний спосіб друкування; учити розташовувати зображення на аркуші паперу; розвивати асоціативно-образне мислення, творче сприйняття навколишнього світу; сприяти розвитку творчої самостійності; виховувати впевненість у собі та своїх діях.

Матеріал: ілюстрації квітів квіткової галявини; пензлі (тонкий і товстий); гуашеві фарби (зеленого, червоного, жовтого, синього кольору); баночки з водою; неглибокі тарілки; серветки.

Послідовність виконання роботи

Вихователь повідомляє, що діти малюватимуть квіти. Долонька допоможе зобразити квітковий кущ.

Діти набирають фарбу долонькою, для цього вмочають у тарілку із зеленою фарбою всю долоню (можна в інший спосіб — наносити фарбу на долоньку пензликом). Ставлять відбиток внутрішнім боком розкритої долоні на папері. Коли відбиток долоні на папері висохне, завершують малюнок — зображують на кожному відбитку пальчика по квітці, прикладаючи пензлик ворсом догори, використовуючи різні кольори.

Заняття 26

Тема. Їжачок

Мета: закріплювати вміння дітей зображувати геометричні фігури та домальовувати до них деталі для створення певного образу, об'єкта; закріплювати вміння зображувати нетрадиційними матеріалами та інструментами; розвивати формоутворювальні рухи руки, дрібну моторику, фантазію, уяву; виховувати любов до природи.

Матеріал: пензлики; гуашеві фарби; баночки з водою; зубні щітки; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти товстим пензликом зображують овал — тулуб їжачка, зафарбовують його. Потім малюють пензликом дрібні деталі (мордочку, носик, очі, лапки). Зубною щіткою зображують колючки.

Заняття 27

Тема. Опішнянська іграшка

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей із творчістю українських майстрів кераміки Опішні; поглиблювати знання про українські народні глиняні іграшки опішнянських майстрів, про характерні ознаки опішнянської кераміки; учити прикрашати фарбами (лініями, крапками, кільцями-обводками) готові зображення керамічних іграшок; розвивати зацікавленість до малювання, естетичне почуття, відчуття ритму; виховувати цікавість до народної іграшки, створеної майстрами — народними умільцями; формувати дбайливе ставлення до іграшок, охайність у роботі з фарбами, бажання малювати.

Матеріал: керамічні іграшки народних майстрів Опішні; фарби; пензлики; ватні палички; баночки для води; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти розглядають виставку керамічних іграшок українських майстрів Опішні. Звертають увагу на колір, візерунки, якими прикрашені іграшки.

Обирають для малювання фарби червоного, синього, жовтого, зеленого кольору. Діти прикрашають півника — зображують крапки, залишаючи відбитки пальчиками та ватними паличками, похилі лінії, кільця.

Заняття 28

Тема. Вербові котики

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей із творчістю українських майстрів, зокрема керамікою Косово; поглиблювати знання про українські народні глиняні вироби косівських майстрів, про характерні ознаки косівської кераміки; учити прикрашати фарбами рослинним орнаментом зображення керамічного посуду — вази; учити поєднувати змішані техніки виконання виробу — прикрашати вазу і домальовувати гілочки верби; закріплювати вміння малювати лінії — гілочки верби, не відриваючи пензлика від аркуша, та ритмічно наносити пензлем мазки-котики — квіти верби по обидва боки ліній-гілочок; розвивати творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; виховувати любов до природи, інтерес до образотворчої діяльності, бажання малювати.

Матеріал: керамічний посуд народних майстрів кераміки Косово; фарби; пензлики; ватні палички; баночки для води; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти розглядають вазу з гілочками. Обговорюють, як прикрашена ваза, які елементи орнаменту використані в її оздобленні (хвилясті лінії). Діти зображують прямі вертикальні лінії — гілочки верби, ритмічно наносять по обидва боки ліній-гілочок пензлем мазки-котики — квіти верби білого кольору. Тоньким пензлем зверху наносять мазки світло-сірого кольору. Потім прикрашають елементарним орнаментом або хвилястою лінією вазу.

Заняття 29

Тема. Якби я був космонавтом

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей із Космосом як простором, що існує за межами планети Земля; розширювати знання про професію космонавта, про зорі та сузір'я; викликати інтерес до створення предметів за допомогою геометричних фігур; продовжувати вправляти в умінні розміщувати зображення на всій площині аркуша; закріплюють уміння орієнтуватися на аркуші паперу, знання про геометричні форми, кольори, про орієнтування в просторі; розвивати дрібну моторику, пам'ять, творчу уяву, уміння зображувати предмет у русі; виховувати бажання допомагати одне одному; спонукати до активного пізнання природи Космосу; викликати захоплення професією космонавта.

Матеріал: гуашеві фарби; пензлі; баночки з водою; серветки; штамп із сирі картоплі; набір геометричних фігур; зображення сузір'їв та набори різнокольорових зірочок.

Послідовність виконання роботи

Пензликом діти малюють прямі лінії — дві довгі, дві короткі, щоб утворився прямокутник. Над прямокутником намалюють трикутник, під прямокутником

наносять три мазки — це опора ракети. Коли малюнок підсохне, беруть штамп (заздалегідь підготовлена сира картопля, розрізана навпіл, з вирізаним на зрізі кружечком), умочають у фарбу білого кольору й прикладають до аркуша на зображення ракети, щоб утворилися відбитки кругів — ілюмінаторів (вікон) ракети.

Заняття 30

Тема. Робот

Мета: формувати вміння зображувати іграшки на основі простих геометричних фігур; розвивати асоціативно-образне мислення, здатність естетично оцінювати малюнок; сприяти розвитку вміння створювати виразний образ; виховувати дбайливе ставлення до іграшок, акуратність у виконанні роботи.

Матеріал: іграшки, олівці та фломастери.

Послідовність виконання роботи

Вихователь нагадує, що кожен малює іграшку з геометричних фігур за власним вибором; звертає увагу на те, що слід обережно поводитися з олівцями та фломастерами — правильно натискати, вчасно закривати ковпачки фломастерів, щоб не висохли.

Вихователь індивідуально демонструє техніку малювання на своєму аркуші за потреби. Звертає увагу на те, як правильно тримати олівець або фломастер, надягати ковпачок на фломастер. Діти зображують спочатку великі, потім дрібні фігури. Після цього розфарбовують їх.

Заняття 31

Тема. Весняні фантазії

Мета: збагачувати враження дітей від образотворчої діяльності; ознайомити з нетрадиційною технікою малювання — плямографією (кляксографією); формувати емоційну та зорову чутливість, здатність захоплюватися, дивуватися, радіти розмаїттю барв; розвивати фантазію, уяву, асоціативну пам'ять; стимулювати уяву, творчу ініціативу; підтримувати прагнення створювати нові образи, передаючи їхній настрій — радість чи сум; виховувати спостережливість, естетичну насолоду від малювання, акуратність під час роботи.

Матеріал: фарби; пензлі; баночки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Вихователь демонструє дітям зображення кольорових плям на ілюстрації та запитує, на що вони схожі. Просить пофантазувати і розповісти, кого або що вони побачили та що можна було б домалювати.

Вихователь крапає фарбу дітям на аркуші й пропонує пограти з крапелькою: подмухати на неї, повернути аркуш боком, підняти його вгору, опустити вниз, звернути увагу на те, що відбувається з крапелькою. Після гри вихователь пропонує дітям розказати, що «намалювала» їм кольорова крапелька. За потреби зображення домальовують пензликом.

Заняття 32

Тема. Писанки

Мета: збагачувати досвід дітей знаннями про звичаї та традиції українського народу — святкування Великодня; викликати бажання оздоблювати

великоднє яйце — писанку; учти ритмічно наносити візерунок (крапки, лінії, кільця) на тло предмета (яйце) у нетрадиційний прийом малювання — прийом тампонування патичком; формувати вміння малювати по обмеженій поверхні, рівномірно розташовуючи різнокольорові крапки; закріплювати знання кольорів; розвивати творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності, зосередженості; виховувати інтерес до образотворчої діяльності, бажання малювати.

Матеріал: кошик із паскою, крашанками та писанками; український рушник; фарби; патички; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти патичком набирають фарбу і малюють візерунок на яечку — крапки, кружечки, лінії. Для кожної фарби використовують інший патичок.

Вигадують свій візерунок, обирають собі той колір фарби, що їм найбільше подобається і відповідає кольору писанки, яку вони прикрашають.

Заняття 33

Тема. Метелик

Мета: удосконалювати вміння дітей розміщувати зображення посередині аркуша; розвивати навички малювання пензлем та фарбами, зафарбовування зображених елементів; розвивати образне мислення, дрібну моторику кистей рук; виховувати естетичне сприйняття, любов до навколишнього світу.

Матеріал: гуашеві фарби; пензлі; баночки з водою; серветки; патички.

Послідовність виконання роботи

Діти розглядають зображення метелика, будову його тіла. Пензликом і коричневою фарбою зображують тулуб метелика, голову, лапки. Обирають фарбу для зображення крил. Малюють крила — вгорі більший, а внизу менший півовали, зафарбовують їх.

Заняття 34

Тема. Квітуче дерево

Мета: розвивати естетичне сприймання дітьми довкілля — спостереження квітучих фруктових дерев; учти образно відтворювати побачене в малюнку; продовжувати тренувати моторику рук; вправляти в зображенні дерева пензликом, а цвітіння дерева — у нетрадиційний спосіб — малювати патичком; формувати вміння композиційно правильно розміщувати зображення на аркуші паперу; розвивати творчі здібності, фантазію; виховувати зосередженість, акуратність, бажання доводити розпочату справу до кінця; викликати естетичний смак, цікавість до малювання та бажання малювати.

Матеріал: фарби; пензлики для малювання; патички; баночки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем з'ясовують, яким кольором малюватимуть дерева, квіточки. Дерева малюють коричневою фарбою: проводять знизу вгору довгу лінію — стовбур, від стовбура вгору — короткі лінії, гілля.

Квіточки малюють патичками між гілочками дерев.

Заняття 35

Тема. Квіточка весняні

Мета: поглиблювати знання малюків про навколишній світ весняної природи, про рослини найближчого оточення — весняні квіти; закріплювати вміння правильно називати квіти, їхні частини, колір, особливості; учити виконувати зображення за власним задумом; формувати вміння розміщувати зображення квітки посередині аркуша; закріплювати вміння малювати пензликом короткі та довгі лінії (стебла, листя), робити мазки (пелюстки квітки); учити правильно тримати пензлик, користуватись фарбою, водою, серветками; розвивати пізнавальну активність, бажання поєднувати процес малювання з грою; сприяти розвитку самостійності, охайності, зосередженості; виховувати цікавість до занять з малювання, бажання малювати.

Матеріал: картинка із зображенням галявини; фарби; пензлики; баночки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Тонким пензликом і зеленою фарбою діти зображують прямі вертикальні лінії — стебла квітів, товстим пензликом зображують дві похилі лінії справа та зліва від стебла — листя. Товстим пензликом червоною фарбою діти зображують квітку, малюючи три лінії (одну пряму вертикальну, дві похилих). Поки червона фарба ще не висохла, у нижній частині квітки роблять пляму оранжевою фарбою.

Заняття 36

Тема. Фантастичні комахи

Мета: поглиблювати знання дітей про навколишній світ весняної природи, розмаїття світу комах; закріплювати вміння правильно називати комах, особливості їх будови; учити використовувати техніку монотипії — нанесення плям кольору на одну половину аркуша і притискання іншою; формувати вміння наносити плями пензликом, користуватись фарбою, водою, серветками; розвивати пізнавальну активність, бажання поєднувати процес малювання з грою; сприяти розвитку самостійності, охайності, зосередженості; виховувати цікавість до занять з малювання, бажання малювати.

Матеріал: картинки із зображенням комах; фарби; пензлики; баночки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

На одну половинку аркуша, складеного навпіл, діти наносять кольорові плями пензликом і притискають іншою половиною аркуша обережно рукою.

Відкривають аркуш — утворилася фантастична комаха. Домальовують їй очі, голову, тулуб, лапки після висихання.